

läkare ska kunna vägra skriva ut antibiotika i oträngt mål liksom vägra recept eller sjukskrivning när det inte är befogat. Läkaren måste ha råd att bli ovän med sin patient« [1].

**Eric Bertholds**  
överläkare, medicinkliniken,  
Kärnsjukhuset i Skövde  
eric.bertholds@vgregion.se

REFERENS

1. Jersild P C. Vårdens enkla val. Dagens Nyheter 8 mars 2008. <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=578&a=749920>

REPLIK:

## Jag ser ingen konflikt

■ Eric Bertholds har dessvärre missat att jag med enfaset framhållit att sjukvårdens finansiering även i framtiden bör vara gemensam – att skattefinansiering är den riktiga vägen.

**Han instämmer** i att patientinflytandet bör öka. Grundläggande måste då självfallet vara att patienterna, så långt som möjligt, själva ska få avgöra vilken läkare de har förtroende för. Och därmed också få avgöra vilken vårdgivare som skattebetalarnas sjukvårdspeng ska hamna hos. Vad denna sjukvårdspeng ska omfatta måste stat och lands-ting besluta om även fortsättningsvis.

**Nuvarande kösituation** är fullständigt oacceptabel. Om en sjukvårdspeng följer med patientens vårdval kommer detta säkerligen – jämfört med nuvarande fasta månadslöner – att höja många kollegers motivation att mera prioritera själva patientmötena. Patienterna blir nöjda, köerna minskar. Jag ser ingen konflikt.

**Bertil Persson**  
f d biträdande överläkare,  
medicinkliniken, Malmö  
s.e.bertil.persson@telia.com

# Somadril avregistreras den 1 juni 2008

■ EU-kommissionen har beslutat att marknadsföringstillståndet för karisoprodol ska upphöra. I Sverige betyder det att Somadril och Somadril comp kommer att avregistreras den 1 juni 2008.

**Kommissionens beslut** av den 5 februari 2008 avser en så kallad tillfällig återkallelse av marknadsföringstillståndet. Detta innebär att återkallel- sen kan hävas om innehavaren av tillståndet kan presentera ny dokumentation om läkemedlets effekt och säkerhet.

Karisoprodol är ett narkotikaklassat läkemedel med muskelavslappande egenskaper och används för att lindra led- och muskelsmärter. Huvudmetaboliten av karisoprodol är meprobamat, som har en barbituratliknande effekt [1, 2]. Detta kan förklara riskerna för intoxikation, beroende och missbruk. Det finns även rapporter om trafikolyckor till följd av en psykomotorisk påverkan från medlet [3].

**Beslutet att dra in** marknadsföringstillståndet grundar sig på den utredning av säkerheten och effekten hos karisoprodol som initierades genom den planerade indragningen av dessa läkemedel i Norge, där man sedan länge haft betydande säkerhetsproblem [4]. Där har förbrukningen av karisoprodol varit klart högre än i Sverige; cirka 80 000 patienter har behandlats på årsbasis jämfört med cirka 20 000 i Sverige [5].

**Problemen med** preparatet i Norge har bland annat uppmärksammats i en doktorsavhandling från 2005, som kunde visa att de farmakologiska egenskaperna är bristfälligt dokumenterade och att det med hänsyn till effekten finns få kliniska studier av acceptabel kvalitet [6]. Liknande slutsatser drogs i november 2007 av den europeiska läkemedelsmyndighetens vetenskapliga kommitté CHMP,

som konstaterade att effekten av läkemedlen var bristfälligt dokumenterad, med endast tre studier där totalt 100 patienter hade behandlats i 4–8 dagar för lågt sittande ryggsmärter [7, 8]. Sammantaget bedömdes den terapeutiska effekten inte vara bättre än hos andra läkemedel som är godkända för behandling av led- och muskelsmärter, och riskerna med karisoprodol ansågs vara större än nyttan.

Karisoprodol ingår i Somadril och Somadril comp. Följande indikationer för Somadril anges i produktresumén (SPC) samt i Fass: spasmer och smärter vid inflammatoriska, traumatiska och degenerativa led- och muskelbesvär, t ex vid myoser, lumbago, diskogena spasmer, ischias, osteoartros, periartros och reumatoid artrit, bursit, tendinit och fibrosit, nattliga vadkrampor (restless legs), claudicatio intermittens samt postoperativa muskelspasmer.

**Läkemedelsverket gick** i november 2007 och mars 2008 ut med information om indragningen och rekommenderade att patienter som behandlades med Somadril eller Somadril comp skulle kontakta förskrivande läkare för att diskutera alternativ behandling. Patienter som behandlas med Somadril och Somadril comp ska inte hastigt eller på egen hand avbryta behandlingen, eftersom detta kan medföra risk för utsättnings- symtom. Nya recept på Somadril och Somadril comp bör inte utfärdas.

De patienter som utvecklat ett beroende av karisoprodol kan vid abrupt utsättning få obehagliga abstinensreaktioner. Akuta symtom kan innefatta ångest, tremor, muskelryckningar och sömnlöshet. Även hallucinationer och olika beteendestörningar har rapporterats. Akuta abstinensreaktioner kan kortvarigt behandlas med bensodiazepiner [9].

Läkemedel som kan användas i stället för Somadril och Somadril comp är exempelvis sådana som innehåller orfenadrin (Norflex och Norgesic) eller klorzoxazon (Paraflex).

I de fall där ett preparatbyte bedöms som omöjligt, kommer det en viss tid att vara möjligt att förskriva karisoprodol på licens.

**Birgitta Bülow**  
med dr, enheten för  
läkemedels säkerhet

**Bo Bergman**  
docent, kommunikations-  
enheten/medicinsk information;  
båda på Läkemedelsverket,  
Uppsala  
bo.bergman@mpa.se

REFERENSER

1. Rho JM, Donevan SD, Rogawski MA. Barbiturate-like actions of the propanediol dicarbamate felbamate and meprobamate. *J Pharmacol Exp Ther.* 1997;280:1383-91.
2. Bramness JG, Furu K, Engeland A, Skurtveit S. Carisoprodol use and abuse in Norway. A pharmacoepidemiological study. *Br J Clin Pharmacol.* 2007;64:210-8.
3. Bramness JG, Skurtveit S, Mørland J, Engeland A. The risk of traffic accidents after prescriptions of carisoprodol. *Accident Anal Prev.* 2007;39:1050-5.
4. Bramness JG, Mørland J, Sørliid HK, Rudberg N, Jacobsen D. Carisoprodol intoxications and serotonergic features. *Clin Toxicol (Phila).* 2005;43:39-45.
5. Buajordet I, Madsen S. Somadril trekkes i Norge. *Tidsskr Nor Laegeforen.* 2007;127:1397.
6. Bramness JG. The pharmacokinetics, CYP2C19 pharmacogenetics and psychomotor impairment of the centrally acting muscle relaxant carisoprodol [dissertation]. Oslo: Nasjonalt folkehelseinstitutt/Universitetet; 2005.
7. Hindle TH 3rd. Comparison of carisoprodol, butabarbital, and placebo in treatment of the low back syndrome. *Calif Med.* 1972;117:7-11.
8. Boyles WF, Glassman JM, Soyka JP. Management of acute musculoskeletal conditions – thoracolumbar strain and sprain: a double-blind evaluation comparing the efficacy and safety of carisoprodol with diazepam. *Today's Therapeutic Trends.* 1983;1:1-16.
9. Reeves RR, Beddingfield JJ, Mack JE. Carisoprodol withdrawal syndrome. *Pharmacotherapy.* 2004;24:1804-6.